

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 90

Číslo: 32

8. srpna 2010

Cena: 7 Kč

HUSŮV POMNÍK STOJÍ NA STAROMĚSTSKÉM NÁMĚSTÍ 95 LET

1. srpna uplynulo 140 let od narození sochaře Ladislava Šalouna, jedné z nejvýznamnějších osobností českého secesního symbolismu. Je mj. autorem Husova pomníku na Staroměstském náměstí v Praze, od jehož odhalení uplynulo 6. července 95 let. Ladislav Šaloun studoval na pražské Reynierově kreslířské škole a dále pak v ateliérech u Tomáše Seidana a Bohuslava Schnircha. Byl členem Spolku výtvarných umělců Mánes a pracoval v redakci Volných směrů. V letech 1903-06 byl pedagogicky činný na soukromé škole spolu s Antonínem Slavičkem, r. 1906 jmenován externím učitelem na Umělecko-průmyslové škole v Praze, kde působil do r. 1914. V roce 1912 byl přijat za řádného člena České akademie věd a umění a roku 1946 byl jmenován v rámci velké vlny rozdávaní titulů národním umělcem, ale hned nato zemřel. Jeho úmrtí v listopadu 1946 veřejnost zaskočilo především proto, že se většina lidí domnívala, že je již dávno po smrti.

Ladislav Šaloun je autorem řady děl sochařské výzdoby Prahy přelomu století. Podílel se na vnější i vnitřní výzdobě Obecního domu, významné jsou jeho práce na výzdobě Wilsonova nádraží, Pojišťovny Praha na Národní třídě a Nové radnice. Byl především secesním umělcem a vztah architektury a přírody projevil i v návrhu a realizaci svého ateliéru a posléze vily v zahradě na svahu mezi Vinohrady a Vršovými v dnešní Slovenské ulici poblíž našeho vinohradského Husova sboru. Ateliér vznikl v roce 1901, kdy umělec vyhrál soutěž o nejlepší návrh Husova pomníku. Aby mohl monumentální sousoší realizovat, vypůjčil si peníze a podle vlastní-

ho návrhu nechal zbudovat ateliér. Po jeho dokončení v r. 1908 se tu scházela nedělní společnost přátel jako Ema Destinová, Jan Kubelík, Alfons Mucha, Alois Jirásek, Jaroslav Vrchlický, Josef Svatoopluk Machar a další. Ať chceme či nechceme, stále se vracíme k monumentálnímu sousoší Husova pomníku z let 1901-1915, které je základním a nejhodnotnějším Šalounovým dílem. První verze, představující Husa na hranici, byla modelována ještě novobarokně; konečná verze, zkusmo instalovaná v r. 1907, byla definitivně dokončena roku 1915 v poněkud pozmeněné podobě. I když nové sousoší ponechalo základní myšlenku velkolepé skupiny husitů a pobělohorských exulantů, Hus tu byl z trpěte proměněn ve vítěze.

Stavba pomníku měla zajímavé pozadí. V prvopočátku stála aféra, jež vypukla na zasedání zemského sněmu 25. listopadu 1889. V diskusi o umístění pamětní desky na nové budově Národního muzea se princ Karel Schwarzenberg vyjádřil o husitech jako o bandě lupičů a žhářů. Tento okřídlený výrok se pak české šlechtě nejednou vrátil a tady vedl k tomu, že se popuzení čeští politikové rozhodli vystavět Husovi nikoliv jen pamětní desku, ale rovnou pomník. 31. května 1890 byl na Staroměstské radnici ustanoven Spolek pro zbudování pomníku Mistra Jana Husa a do jeho čela byl zvolen Vojtěch Náprstek.

První soutěž na podobu monumentu byla vypsaná v roce 1891. Vítězný návrh Vilíma Amorta měl stát na Malém náměstí, ale nakonec nebyl realizován. Kromě Malého náměstí bylo pro pomník navrhováno i Václavské náměstí, Betlémské náměstí a konečně Staroměstské náměstí, na něž

nakonec padla definitivní volba. Druhou soutěž, v níž už se počítalo s instalací na Staroměstské náměstí, vyhrál v lednu 1901 tandem Ladislav Šaloun - Antonín Pfeifer. Není bez zajímavosti, že Ladislav Šaloun nebyl z vybraného místa nadšený a raději by své dílo umístil na Karlovo náměstí. V létě 1903 byl položen základní kámen pomníku, ale střety o jeho podobu pokračovaly i poté. Nešlo zdaleka jen o umělecké spory; do diskusí se

ve velké míře promítaly i rozdílné představy angažovaných osobností o české národní minulosti. Nakonec secesní bronzový pomník znázorňuje Jana Husa stojícího uprostřed skupiny postav. Ty symbolizují jednak husity, jednak pobělohorské emigranty. Hus pohledem směřuje k Týnskému chrámu, který byl v 15. století centrem kalíšníků; na této straně je umístěna i skupina bojovníků. Naopak porobení emigranti se nacházejí blíže k místu

popravy 27 pánů po stavovském povstání roku 1621. Celé sousoší je umístěno na širokém žulovém podstavci přibližně eliptického tvaru. Po obvodu jsou vytesány nápisy: „Milujte se, pravdy každému přejte“, „Věřím, že vláda věcí Tvých k Tobě se zase navrátí, ó lide český“ (ten byl doplněn až v době samostatného Československa v roce 1926), a část textu chorálu Ktož jsú boží bojovníci.

(noe)

PAMÁTNÝ 6. ČERVENEC L. P. 2010

To, co jsem se o Mistru Janu Husovi dovidal během školní docházky, zavánělo propagandou a navíc to bylo povinné — čili odrazující od touhy dovést se o něm a jeho myšlení víc než jen přednášené fráze. Nezajímá mě ani o učení žádné církve. Teprve ve výkonu trestu ve Valdicích mne zájem o výuku angličtiny přivedl k husitskému kaplanovi, který tuto výuku organizoval a zajišťoval. Postupem času jsem se začal zúčastňovat i bohoslužeb a dalších aktivit, takže jsem se dovidal o Bibli, o vývoji církvi i náboženského myšlení a o významných postavách jak křesťanství, tak judaismu či islámu. Nevím, kdy k tomu došlo, ale začal jsem chápat, že víra v Boha je pro mne současnou posilou i nadějí do budoucna a že má smysl snažit se žít v souladu s Desaterem i Blahoslavenstvími. Jak říká náš kaplan pan Aleš Jaluška:

Došlo mi, že i mně mluví Pán Bůh do života a že i pro mne je dobré jeho řeči nepouštět druhým koncem ven z mozku, srdce a duše. Začal jsem se těšit na sobotní bohoslužbu, chodit k večeri Páně a nestydět se přiznat k víře a k modlitbě.

Tolik o mně. A teď o husovských bohoslužbách v Hradci Králové. Pan kaplan každý rok žádá vedení věznice o možnost vzít na ně jednoho z nás a letos přišel s tím, že by se mohl pokusit požádat o krátkodobé přerušení trestu pro mne. Sice jsem nevěřil, že to vyjde, ale zázrak se uskutečnil a já jsem šestého července v 8 hodin opouštěl na devět hodin věznici a v doprovodu pana kaplana jel do Hradce Králové, do sboru, v němž měl sloužit pan biskup Štěpán Klásek. Bylo nesmírně hladivé, že mne pan biskup, kterého jsem znal z jeho návštěv věznice, oslovoval jako svého

bratra. A že mne pověřil ctí číst první biblický text, určený pro tuto slavnostní příležitost. Takovou trému jsem měl naposled před maturitou, ale povedlo se mi číst bez koktání. Po bohoslužbách jsme si chvíli povídali s lidmi ve sboru i s paní Kláskovou, která ale brzy odešla vařit oběd manželovi, který odpoledne jel na bohoslužbu do pražské Betlémské kaple. Z ní i ze všech ostatních lidí ve sboru jsem cítil upřímný zájem i radost, že se i ve Valdicích dá setkat s vírou...

Co říci o zbytku dne? Byli jsme na obědě, zajeli se podívat na roubený kostelík, stojící nečekaně blízko u hlavní silnice, podívali se na Valdice z vršku Zebína i na Lomnici z Tábora a před 17. hodinou jsem se na vrátnici věznice převlékl z půjčených jeansů do ústavního mundúru.

Ty hodiny venku sice uběhly strašně rychle a mám z nich v hlavě dost zmatek, vím však, že mi daly ještě silnější motivaci pro snahu žít v souladu s Božími i lidskými zákony. Proč? Prostě proto, že tato snaha přináší do života i do duše klid, který jinak nelze získat.

A co na závěr? Poděkovat panu kaplanovi i panu řediteli a všem ostatním za odvalu k důvěře, že nezklamou.

Ivan Simroth

Jedna z mála dochovaných podobizen Ladislava Šalouna

Na opravy a údržbu Památníku Mistra Jana Husa v Husinci můžete přispět i vy na účet:

43-570420277 / 0100

**Variabilní symbol: 9
Pro náboženské obce: 9 + číslo náboženské obce**

Dlužíme sami sobě?

Římanům 8,12-17

Toto čtení z Bible se dotýká postmoderního člověka opravdu silně. Zaznává zde hned několik termínů, které jsou stále aktuální. Žít podle vlastní vůle – propadat strachu – trpět.

Dnešní člověk – tedy rozhodně drtivá většina společnosti – je postmoderní vandrák: bloudí světem bez cíle, nechává se strhávat momentální náladou. Často nemá jak zaplnit svou vnitřní prázdnotu a tak se nechává upokojit pouhou konzumací všeho, co mu svět nabízí. Taky hodnoty tohoto tuláka jsou prapodivné, lze-li o nějakých vůbec mluvit. Z tohoto světa se vytrácí, a možná už i vytratila, jakási zakořeněnost. Návaznost na tradice. Vždyť lze přece VŠECHNO zpochybnit.

Sestry a bratři, nevím, jak vás, ale mě tohle fakt štve. Naprosta neúcta ke starším lidem, kteří jsou mladým dravcům jenom na obtíž – proč starší generaci nevyslechnout, nepoučit se z jejich zkušeností? Opořování všemi názory kromě vlastního, ne diskuse, ale hádavost – kde se v člověku bere ta jistota, že jeho vkus a směřování jsou jediné správné? No a pak tu máme pragmatismus. Dost se hodí, aby byl člověk schopný praktického života, ale nahlízet na všechno chladným pohledem vypočítavosti, co mi přinese, když udělám tohle a tamto... Nemusí jít sice přímo o peníze, ale přiznejme si, že o ty jde vždy až na prvním místě. Představili jste si někdy, že byste zrovna vy o všechny peníze přišli? Cítíte ten strach, že nebudete moct zaplatit nájem, že si neokoupíte jídlo a vůbec, že všechno bude stát za starou bačkoru? Ovšemže, stát vás v tom nenechá. Dá vám aspoň nějakou podporu, aby vás podržel. Ve chvíli, kdy za svou špatnou situací nemůžete, je to úplně v pořádku; s podporou napnete svoje síly a budete se chtít zase postavit na vlastní nohy. Horší je, pokud se postmoderní zdravý člověk vědomě rozhodne stát se profesionálním leplem. Žije z dávek a vůbec mu to nevdá, nechce totiž pracovat. Víte, co mě vždycky zajímalo? Co takový člověk celý den dělá. Pokud cítí, že dnešní svět jej dusí, že svůj čas rozhodně nebude prodávat za mzdu, tak se může sebrat, jít si bydlet do lesa a starat se o sebe sám. Jenomže ono se mu vlastně nechce pracovat, a tam by si musel zajišťovat už úplně všechno...

Práce, to ale není jenom naše zaměstnání. Sestry, určitě dobře známe takzvanou druhou směnu v domácnosti. Pracovat může člověk i sám na sobě. Prací je i tvořivost, když něco napíšete, nakreslíte, ušijete. S tvořivostí je trochu problém – pro naši zahlezenost médií máme pořád sklony hlavně přijímat již vytvořené. A taky je jaksi obtížné vytvářet něco původního, když už skoro vše tu kdysi bylo.

Člověk 21. století v naší civilizaci má poměrně málo příležitostí skutečně trpět, na rozdíl od doby starozákonní. Na mnoho dříve smrtelných chorob se dnes už neumírá, otroctví bylo zavrženo, naše živobytí nezávisí na úrodě v našem okolí. My tedy strádáme jinak než tehdy. Trápí nás nedostatek citů, ať už prostrádáme vhodného partnera nebo jsme šokováni lhostejností druhých lidí. A znovu k té práci. Trápí nás přemáhat svou lenost – dnes máme mnohem víc příležitostí být líní, když se nepereme o holou existenci.

Dovolím si s listem Římanům v jednom bodě nesouhlasit: my sami sobě JSME dlužní. Bůh za nás žít nebude, to je náš úkol, naše šance. Dlužíme si práci sami na sobě. Správná poučení ze svých zkušeností. Dlužíme si trochu kritické sebereflexe. Nemáme se ale bičovat. Máme se mít rádi a vytvářet ze sebe rozvinutou osobnost. Člověka, který pracuje pro ostatní a pracuje i na sobě. A nedělá to bezmyšlenkovitě, z povinnosti, nýbrž hlavou – a srdcem.

Petra Štěpánová

Z kazatelského plánu

JEDENÁCTÁ NEDĚLE PO HODU BOŽÍM SVATODUŠNÍM

I otevřel se mu sluch, uvolnilo se pouto jeho jazyka a mluvil správně.

Mk 7,35b

První čtení Písma: Ž 68,2.29b.36

Tužby:

2. Abychom všichni byli uzdraveni ze své hluchoty, která je ze světa, a byli přivedeni k otevření se Slovu Božím, modleme se k Hospodinu.

3. Aby nikdo z nás se nebál hovořit o velkých skutcích Božích, které nám učinil v Kristu Ježíši, modleme se k Hospodinu.

Modlitba:

Pane, naše spáso! Hospodine, Pane náš! Požehnaná buď, že jsi vyslyšel naše prosby! Ty jsi naše síla a náš štít. Naše srdce v tebe doufají! Dostalo se nám tvé pomoci, proto v srdci jásame, svou písní ti vzdáváme chválu. Jsi silou svého lidu, spásná zástíta svého pomazaného. (Srv. Ž 28,6n)

Prosíme tě: Mluv k nám neustále a buď nám pastýřem v Pánu Ježíši Kristu, který na věky žije a kraluje s tebou, našim nebeským Otcem, v moci Ducha svatého. Amen.

Druhé čtení Písma: 1 K 15,1-10

Evangelium: Mk 7,31-37

Čtení Písma k obětování: Ž 30,2-3

Čtení Písma k požehnání:

Pane, naše spáso! Hospodine, Bože náš! Nedej nám zapomenat na tvé učení. Tvé příkazy chceme dodržovat. Kéž nás nikdy neopouští tvé milosrdenství a věrnost. Jen tehdy půjdeme bezpečně svou cestou života. (Srv. Př 3,1-4.23)

Na věky buď vyvýšeno tvé jméno v Ježíši Kristu, tvém nejmilejším Synu, který k nám přišel v Duchu svatém, aby nás i svět spasil. Amen. Aleluja!

Vhodné písně: 10, 32, 194

RUDOLF MEDEK: HUSITSTVÍ V BOHOSLUŽBĚ, UČENÍ A ŽIVOTĚ CÍRKVE ČESKOSLOVENSKÉ HUSITSKÉ 1

HUSITSTVÍ V BOHOSLUŽBĚ ČČSH

Je pro církev vždy dobré, když si připomíná tradice, ze kterých vznikla, a když si ověřuje, nakolik jim zůstala věrná, nakolik jimi stále žije. A je to dobré i proto, aby mohla odpovědět těm, kteří se jí na to ptají.

Z tohoto poznání vznikl i tento výklad, který chce prostým a srozumitelným způsobem povědět do řad své církve i do řad tazatelů, jak husitství žije v bohoslužbě a v učení Československé církve, která na svém VI. řádném sněmu v Praze v říjnu roku 1971 přijala doplnění svého jména charakteristikou "husitská" – Církev československá husitská (zkratka: ČČSH). Když v roce 1920 a v letech následujících přestupovali první římská katolíci do této nové církve, znali církev v katolickém pojetí, tj. jako společenství, kde jeho podstatou a fundamentem (základem) je klérus, sbor kněží a biskupů s papežem v čele, zatímco ostatní věřící jsou přídatkem, jakýmsi "navic" k tomuto vlastnímu základu a fundamentu církve. Nová ČČSH toto katolické pojetí církve nepřijala a po husitsku prohlásila a do svých církevních řádů také uvedla, že církví je "lid Páně", to jest všechnen sbor věřících a ne jenom jeho kněží, jeho klérus.

Co to však znamená, že církev je spo-

lečenství všeho věřícího lidu a ne jenom jeho kněžstva?

V životě a práci ČČSH to znamená, že poslání církve není záležitost jen kněžstva, ale že je to společný úkol a společná odpovědnost všech věřících. Ruší se kněžstvo jako zvláštní kasta oddělená od ostatního věřícího lidu a nastoluje se princip "obecného kněžství". Je to už Milič z Kroměříže, kdo tento princip vyslovuje dnes už klasickou větou: „Non omnis sacerdos sanctus, sed omnis sanctus sacerdos.“ Česky to znamená: „Ne každý kněz je svatý, ale každý svatý je kněz.“ Mravní charakter věřících je tu položen na roveň charakteru svátostnému a laikům je tím otevřena cesta ke stolu Páně. Jsou stejně způsobilí k zprostředkování spásy jako posvěcení kněží. A tak je to husitské dědictví v nás, když voláme laiky k spoluodpovědnosti a k spolupráci na díle církve, když jim světujeme odpovědné funkce v církevní správě a když jim dáváme místo i u stolu Páně ve službě kazatelské a při vysluhování svátostí. V husitském pojetí kněz předčí lid svou vzdělaností a mocí svého úřadu, ale ne právem přistupovat často ke stolu Páně. V tom jsou si kněží i laici rovni. Náš Pán a Spasitel pak neřekl při večeři Páně jen "jezte", ale řekl i

"pijte". Proto mají všichni přijímat pod obojí způsobou a je proti ustanovení Kristovu, když pod obojí způsobou přijímají jen kněží. V tom je základ kališnictví, které přešlo i do bohoslužby ČČSH.

Večeře Páně je vysluhována pod obojí způsobou, svátostný chléb a svátostné víno přijímají nejen kněží, ale všichni věřící. V ČČSH je přítom živý i ten proud husitského myšlení, který narozdíl od katolíků říkal, že při tzv. posvěcování (konsekraci) podstata svátostného chleba a svátostného vína se nemění, ale že chléb zůstává chlebem, víno vínem a Pán Ježíš je přítomen večeři Páně duchovně, ne jako podstata chleba a vína, ale jako hostitel. Husité tvrdí, že laik má nejen právo přijímat večeři Páně stejně jako kněz, ale že má právo stejně jako kněz brát Tělo Páně do rukou, to jest podávat večeři Páně. Dovolávali se přítom svědectví Písma o Josefu z Arimatie, který nesl tělo Kristovo ve svých rukou, ačkoliv nebyl knězem, ale laikem. Když proto vidíme, že v našich sborech večeři Páně podává kněz společně s některým z členů rady starších či přítomných věřících, je to opět kus husitského dědictví v bohoslužebném životě ČČSH.

Pokračování příště

Nad Písmem

LÉČENÍ V MOCI KRISTOVĚ

Mk 7,31-37

Naše myšlenky a pocity jsou velmi silné energie, které vysíláme do svého okolí a které se dříve či později vracejí ke svému tvůrci, často zmnožené o podobně vibrující síly. Má-li někdo otevřený vnitřní zrak - jako Ježíš - může tyto energie vidět v podobě světelných mentálních útvarů. Podobný dar jasnozřivého vidění měl i např. svatý František z Assisi.

Mnoho nemocí, jako je např. slepota, hluchota, špatná mluva, náměstičnost, ale i mentální anorexie nebo epilepsie, může být způsobeno těmito energiemi a silnými emocionálními představami, které kdysi vytvořili živí lidé. Tak vzniká mnoho dědičných onemocnění. Ježíš těmto energiím říkal „nečistí duchové“. Nejde tedy o nemoci způsobené nějakými čertíky, padlými anděly, zlými skřítky nebo zbloudilými dušemi zemřelých, ale jde o svět idejí a představ, které nabýváme svými emocemi a které nás pak ochotně pronásledují a posedají v podobě mentálních a emocionálních infekcí. Takto stvořenou a léta živenou psychosomatickou nemoc, uloženou v našem podvědomí a v případě dědičnosti i v našich buňkách, je pak velmi obtížné vyléčit běžnými medicínskými prostředky. Pokud však pacient v dobré víře spolupracuje, je možné léčit podobně podobným.

Co jsou vlastně náboženství? Jsou to prastaré osvědčené terapeutické systémy, kde prostřednictvím člověka, obdařeného darem Ducha svatého, uzdravuje sám Bůh. To, co léčí nemocnou mysl a bolavé srdce, musí však být stejně přesvědčivé a mocné jako jed, zanesený přijetím chybné představy či ideje. A protože nečistý duch v podobě nemoci je obvykle velmi přesvědčivý a reálný, musí být

kněz či léčitel ještě přesvědčivější a ideově zdatnější, aby zprostředkoval Boží pomoc. Má-li kněz či léčitel slabou víru, a nemá-li spojení a sílu shůry nebo je-li dokonce sám posedlý, jak může vyjmout z podvědomí chybný program a nahradit jej novým?

Položme si dnes otázku: v čem tedy spočívá Ježíšův léčebný úspěch a proč je na světě tak málo učedníků, kteří ho umí následovat a dokáží vyléčit nejen duši, ale i tělo? Domnívám se, že klíčem k úspěchu je dokonalé ovládnutí své mysli a představitivosti, a pak samozřejmě skrytá síla, kterou do své představy dokáže vložit člověk, vnitřně spojený s Kristem. Pokud jsem správně pochopil i procítil způsob práce lidí, kteří konali a konají skutečné zázraky a nebo v jejich blízkosti se lidé samovolně vyléčili (třeba i ze smrtelné nemoci), pak skutečný Boží léčitel je člověk, který pomocí mentálních představ mění realitu našeho vědomí. V celém procesu léčení dochází k jakémusi silovému zápasu, kdy léčitel - učedník Kristův musí být silnější než pacient a jeho nemoc, aby byla navozena trvalá změna. Jde ve skutečnosti o zápas dvou vědomí, dvou idejí, dvou věr. Podstatnou otázkou zde není, zda kněz nebo léčitel mají medicínské vzdělání nebo zda rozumí anatomii, ale jak silné mají vědomí Boží přítomnosti, které nakonec způsobí, že nemocný i lidé okolo stojící jsou léčitelem vtaženi do změněné reality, v níž se stane zázrak.

Opravdový zázrak může vykonat jen člověk, který má skutečné spojení s Bohem, který dostal dar Ducha svatého, skrze něhož léčí sám Bůh. Rozdíl mezi námi, obyčejnými smrtelníky - a člověkem, který koná takové zázraky, spočívá v tom, že my

nedokážeme vytvořit dostatečně mocné silové pole, které by mentální představu (např. uzdraveného těla) převedlo až do hmotné reality. Světec to však dokáže. Proto často stačí vstoupit do silového pole osvětleného a Duchem svatým prostoupeného člověka. Už jeho pouhá blízkost léčí a mění naše pokrivené mentální a emocionální vzorce.

Jak mocná tedy musela být Ježíšova síla, když pouhé jeho slovo „*Effatha* – *otevři se*“ se stalo činem a realitou i ve hmotě! Základ Božího léčení není tedy v oblasti materiální, ale v oblasti duchovní a mentální. Stále platí Ježíšova slova: „*Kdybyste měli víru jako zrnko hořčice, řekli byste této moruši: Vyrv se i s kořeny a přesad se do moře, a ona by vás poslechl.*“

Lubomír Zita

**Pane,
osviť naši zatemnělou mysl
a otevři naše sobecká srdce
pro uzdravující moc
Kristovy lásky!
Bože, dej nám poznat,
že skutečná víra
nestojí na slovech
a teologických poučkách,
ani na rádech
a manažerské dovednosti,
ale od samého počátku
jen na duchovní moci a síle,
na činech lásky,
před nimiž zůstává
rozum stát,
a kdy ti lidé v pokoře
vzdávají svou úctu
a chválu.**

J. A. KOMENSKÝ V BÍLÉ TŘEMEŠNÉ

Ani Rudolf Řičan se ve svých Dějinách Jednoty bratrské (Kalich 1957) o Bílé Třemešné v souvislosti s Janem Amosem Komenským vůbec nezmiňuje. Tato obec u Dvora Králové n. L. je známá už od 13. století, má památný kostel sv. Jakuba ze 16. století. Majitelé se často střídali, bydleli v třemešenské tvrzi. Roku 1594 jeden z majitelů tvrz přestavěl na renesanční zámek, rozbořený v letech 1865-1866.

To, že se obec nachází ve východních Čechách, nám připomíná náboženské blouznivce v 18. a 19. století, jak se blíže dovídáme třeba z románů spisovatelky Terezy Novákové (1853-1912), např. Děti čistého živého... Ovšem odborně se touto zkušeností zabývají historici, teologové a religionisté. Již na začátku zmíněný prof. Řičan ve svých Dějinách Jednoty charakterizuje zbožnost na tomto území v té době jako „sklon k prorockému vidění a pohotovost přijímat zjevení Ducha svatého, bezprostředně, někdy dokonce bez ohledu na svědectví Písma“. Současný religionista Zdeněk Nešpor podrobně popisuje v knize Náboženství na prahu nové doby (Albis international 2006) někdejší situaci v dané oblasti. Vydáním Tolerančního patentu Josefem II. (1781) se značná část tajných nekatolíků přidala ke dvěma povoleným konfesím. Mnozí ale zůstali mimo Římskokatolickou církev a povoleno evangelictví, i když jim hrozily tresty věznění i možného vystěhovalectví do Sedmihradsku. Byli označováni jako deisté, ariáni, „izraelité“... Je velmi pravděpodobné (v tom se shodují někteří odborníci), že právě potomci těchto vyznavačů se v době přestupového hnutí ve 20. letech 20. století přidávali k právě vzniklé Církvi československé (husitské), která byla a je velmi silná právě ve východních Čechách. Podobný, ale zdaleka ne jednoznačný a teologicky odlišný mohl být začátek náboženské obce v Bílé Třemešné se sborem (kostelem) Komenského z roku 1931.

Jako adolescent jsem tam jezdil na prázdniny, chodil do sboru na bohoslužby, duchovním byl tehdy bratr farář David, který nosil na černém taláru jednopramennou, na prsou barevně vyšívanou, štólu, což jsme u nás neznali, a na věži byl tehdy pravoslavný kříž jako pozůstatek někdejších zápasů. V dospělosti jsem se tam z Brna ještě vrátil při pohřbu v rodině, který konala tehdejší farářka Jarmila Svobodová.

Ale vraťme se k tomu, proč o Bílé Třemešné píšou. Jan Amos Komenský (28. 3. 1592 – 15. 11. 1670), biskup Jednoty bratrské a světoznámý pedagog, muž velmi zkoušený bolestmi, zemřel před 340 lety. Po studiích v cizině vyučoval na bratrské škole v Přerově a pak byl duchovním správcem ve Fulneku. Komenského vyhnání začalo Bílou horou (1620) a v roce 1621 odchodem právě do východních Čech, kde se už skrývala u šlechtických přátel řada bratrských kněží. Jeho první pobyt se uskutečnil na panství Karla staršího ze Žerotína v Brandýse nad Orlicí (1622-1625), kde pohřbil na mor zemřelou první manželku Magdale-

nu spolu se dvěma jejich dětmi. Tam se také v roce 1624 znovu oženil s Dorotou, dcerou seniora Cyrila. Před tím ještě byla ve Fulneku 2. května 1623 veřejně spálena na náměstí jeho knihovna kapucínem Bonaventurou (Reformační sborník 1937 - F. Hrejsa). Komenský pak snad ještě pobýval krátce v Doubravici (prameny se často rozcházejí), kde se bratři sešli v roce 1625, aby jednali, kam jít do exilu. Rozhodli se pro polské Lešno a tam jejich biskup ihned odešel, aby vyhnancům připravil půdu pro přijetí. Odtud přišel už do Bílé Třemešné, kde jej již očekávala manželka Dorota, se kterou měli později čtyři děti – Dorotku, Alžbětu, Zuzanu a Daniela. Pobyt v Třemešné na majetku vévody Albrechta z Valdštejna mu umožnil pán Jiří Sádovský ze Sloupna v letech 1626-1628. Jan Amos tam pokračoval ve svém rozvětveném díle a těšil také bratry mnohými listy. V samotné obci dle Reformačního sborníku (1935 - F. Hrejsa) žili někteří bratři, ale sbor tam pravděpodobně nebyl. Tam žijící bratrský kněz Jan Stadius byl domácím učitelem Sádovského dětí.

V tomto kraji se Komenský bránil všelijakým viděním, zvláště o brzkém konci jejich trápení. Těmto lákavým svodům nakonec začal věřit, a proto také do poslední chvíle odkládal odchod z vlasti. Koželuh Křištof Kotter prorokoval, že brzy padne antikristova vláda, chorobná Kristýna Poňatovská (Poniatovská) také slibovala ve svých viděních obrát věci k lepšímu. Ještě mnohem později se zabýval Jan Amos proroctvími svého někdejšího spolužáka Mikuláše Dražbika.

Po vydání Obnoveného zřízení zem-

ského 1627 (1628 pro Moravu) Ferdinandem II. z rodu Habsburků se naplno a hrůzně rozběhla protireformace, i když je dnes módní ji zlehčovat. Nebylo už nač čekat. Všechna utěšující proroctví byla pro víc jak jedno a půl století falešná.

Jan Amos Komenský odjel 1. února 1628 s manželkou a Kristýnou Poňatovskou z Třemešné do Branné a odtud 3. den zde shromážděný hlouček českých bratrů prchal za kruté zimy před vězňem a i možnou smrtí do ciziny, do asi 200 km vzdáleného Lešna. (Celkový počet českých emigrantů se odhaduje na 5-6 tisíc.)

V Lešně našel bratrský biskup nový domov. Z Lešna pobýval v Anglii, Švédsku, Uhrách (1650-1654) ohledně školských reforem. V Polsku opět ovdověl a v květnu 1649 se potřeště oženil s Janou Gajusovou, která se pečlivě starala o jeho ještě malé dvě děti a pomáhala i starším dcerám. V roce 1656 při vypálení Lešna přišel Komenský o vše a odebral se do Amsterdamu.

Nynější Bílá Třemešná má 1300 obyvatel, leží v krásné podkrkonošské krajině nedaleko přehrady, která je technickou památkou, a pod Zvičinou (671 m n. m.) s lyžařským a skokanským areálem. V obci se nachází kromě Sboru Jana Amose Komenského také jeho socha a ve vile na místě bývalého zámku je vybudována síň J. A. Komenského, kde se skrýval těsně před nucenou emigrací. Současně do obce pronikli svědkové Jehovovi, kteří si vybuvovali z bývalého kina sál království (modlitebnu). Ještě dodávám, že je do Třemešné dobré autobusové a vlakové spojení ze Dvora Králové nad Labem.

Jiří Novák

DĚTSKÝ DEN V KVASICÍCH

*Nechte děti přicházet ke mně,
nebraňte jim,
neboť takovým patří království Boží.*

Marek 10,14

V sobotu 3. července byl slunný letní den. Na farní zahradu přišli rodiče a prarodiče s dětmi v kočárcích, s předškolními i se staršími ratolestmi. Bylo připraveno 10 stanovišť určených pro plnění Neznámkových úkolů:

- * U Jaktika - přelez lano, vylez na žebřík, hod' na padák
- * U Civínka - zaskákej si na trampolíně
- * U Čiperky - projdi kladinu, sklouzni se, zaskákej si v pytli, plaz se, poskládej kameny
- * U Lovce Kulky - hod' na cíl, ulov si rybičku
- * U Mlčounka (pro malošky) - prolézáčka, pískoviště
- * U Šroubka a Vroubka - projdi nebo projed' trasu (chůdy, kočárkem, odrážedlem...)
- * U Cukerína Cukerínoviče, Sirupčíka a Buchtíka - hod' kuličku do jamky, nafoukni balónek - určeno hlavně pro rodiče
- * U malíře Tubičky - namaluj Neználka nebo kamaráda
- * U Strakáčka - jen s povolením rodičů - zaplav si
- * Najdi doktora Pilulku.

Všichni úkoly s radostí a nadšením plnili. U každého stanoviště byly

děti odměněny lízátky, nálepkami, balonky, omalovánkami, pexesy, skládačkami a razítky. Bylo zajištěno občerstvení a k večeru opékání špekáčků.

Děkujeme našemu bratru faráři Mgr. Lubomíru Pliskovi, jeho manželce Mgr. Barboře Pliskové, rodičům z rodinného centra Kalíšek a všem ostatním, kteří přišli pomoci. Připavit vše pro 46 dětí a jejich doprovod bylo náročné.

Celé odpoledne nám zněla v uších píseň č. 19 z našeho zpěvníku: Má Pán Ježíš děti rád.

Výkonáme-li něco dobrého, je nám to samo díkem, slova nemají cenu.

Rada starších Kvasic

Oslavy svátků na Blanensku

Oslavy svátku věrozvěstů Cyrila a Metoděje a mučedníka a svědka víry Mistra Jana Husa jsme si letos užili jako každoročně. Nejprve byla slavnostní bohoslužba ve středisku Brťov – Jeneč, kdy jsme děkovali za velikány naší kultury a národních tradic a potom jsme v našem společenství poseděli v místním hostinci Avion. Další slavnost byla ve Vítějvsi, kde se zvlhlou Husovu hranici nepodařilo zapálit. Nelitovali jsme, protože jsme se po velkém suchu konečně osvěžili vlahým letním deštěm. Cestou na další dějství svátečních úkonů přišla bouřka a po utišení živlů seslal sám Hospodin pozdrav z nebe v podobě dvojité duhy zářící naproti slunci. Veselo bylo při našem putování, i dorazili jsme do Lysic, kde po bohoslužbě, jako na břehu Rýna, vatra vzplála. Poslední hranice zahořela v Rudici, kde se v hezkém prostředí v přicházejícím večeru světlo člověčí víry krásně vyjímalo. Na počátku prázdnin jsme si připomněli vlastenecké tradice a strávili pěkné svátky ve společenství církve Kristovy. Naše země má opravdové svědky světla víry, tak ať i my skromně a hrdě neseme tuto pochoděň dál.

* Lysické bohoslužby

V Lysicích máme obvykle bohoslužby na radnici. Husova hranice se staví naproti radnici v zahrádce Hostince u labutě. Labuť žijí ve vodách zámeckého kanálu a nám bylo umožněno setkávat se přímo v zámku. Bohoslužby můžeme slavit díky paní kastelánce také v zámecké kapli. Mnoho našich náboženských obcí určitě nemá bohoslužby v zámku. Jednou nám okolnosti zne-možnily vejít do kaple. Chvilu jsme byli s bratrem farářem smutní, ale zakrátko nás ovanul duch Boží a připravili jsme prostor na mostě k zámecké bráně. Ani na zámku, ani na nádvoří, ale na mostě nad vodním kanálem s těmi labutěmi. Most je přechod, pojítka, a my jsme byli v Ježíši Kristu spojeni ještě více než obvykle, protože jsme se sdružili na místě nevšedním. A cestou domů jsme na obloze užívali duhu, která je také pojítka, mostem mezi nebem a zemí. V ní sám Bůh ukazuje všechny barvy nebeské blaženosti a oznamuje, že po bouři opět svítí slunce.

Jiří Vymětalík

Z polských náboženských epigramů

ANO – NE
To světu musíš říkat
„NE!“

„ANO“ – jen Bohu
ZYGMUNT ŁAWRYNOWICZ

Budiž bez přestání
Děkováno Bohu

Za –

Víru
Naději
Lásku

BENEDIKT STEFAN ZIMA

Odešels
bez jediného slova
nářku

všecko co tehda bylo slyšet
z Tvých úst
byla modlitba za nás

MIROSLAW PISARKIEWICZ

V EPOŠE ŠTĚPENÉHO JÁDRA
Říkají že v epoše štěpeného
jádra

Je nemoderní věřit v Boha.
V co tedy mám věřit?
V pekelnou sílu
Která je průvodcem
našeho bytí?

ANNA POGONOWSKA

Věčnost nemá kalendář
epoch, věků, jar či zim –
tudíž všecko, co se děje,
děje se jenom v NĚm

SERGIUSZ RIABININ

V noci jsem chtěla
Hlavou rozbít zed'
Zatínala jsem pěsti
Kousala se do rtů
Nad ránem jsem pochopila
Že toto není cesta
K nebi

ANNA KOWALIK

Přeložil Emil J. Havlíček

ZPRÁVY

Smutná zpráva

V úterý 20. července Pán povolal bratra faráře Mgr. Jana Švehlu, který začátkem tohoto roku oslavil 90. narozeniny. Naší církví sloužil 30 let v náboženské obci Kunčice pod Ondřejníkem a 20 let v Táboře. I po odchodu do důchodu sloužil jako duchovní při vikariátu.

Urna s popelem byla uložena 31. července na hřbitově v Albrechticích.

(red)

Literární soutěž

Ekumenická rada církví a Místní akční skupiny ČR vyhlásily literární soutěž pro dospělé na téma Modlitba za domov. Přání, básně, modlitby (dlouhé max. 30 řádků) za své blízké a místo, kde žijete, posílejte do 15. října na adresu MAS Říčansko, Olivova 224, 25101 Říčany nebo na mail: koordinator@ricansko.eu. Heslo „Říp 2010“. Všechny práce musí obsahovat jméno autora, věk, adresu a název. Literární díla budou zveřejněna na www.modlitbazadomov.cz; vylosované příspěvky zazní při slavnosti v přímém přenosu ČT2 28. října v Krabčicích. Autory čeká na místě odměna.

(red)

Výstava ve Zlíně

Náboženská obec ve Zlíně pořádá v rámci jubilejního roku církve výstavu kreseb a obrazů brněnského vikáře Miroslava Kubičky s názvem Jizvy a stigmata. Autor je nejen vikářem a farářem na Starém Brně, ale též výtvarníkem, pro nějž je typický kresbný linearismus prochnutý duchovní tematikou (viz např. obálka kalendáře Blahoslav 2009). Vernisáž výstavy Jizvy a stigmata se za účasti autora uskutečnila ve čtvrtek 5. srpna

v evangelickém kostele ve Zlíně. Výstava potrvá do 19. září a je přístupná každou sobotu a neděli od 9 do 12 a od 13 do 17 h.

(kow)

Kirchentag

1. – 5. června 2011 se v Drážďanech bude konat 33. setkání křesťanů v rámci německého evangelického Kirchentagu. Jeho součástí bude i Setkání křesťanů středoevropských národů. Shromáždění probíhá každý druhý rok v jednom z německých měst a je významnou událostí církevního života, kterou provázejí bohoslužby, hudební představení, společenské a politické dialogy. Pořadatelé uvítají návštěvy formou biblické studie, hudebního vystoupení, výstavy či panelové diskuze, stejně jako návrhy na témata, která by neměla chybět na příštím programu Kirchentagu! Své nápady můžete směřovat na odpovědné osoby pořadatelských církví - Oliver Engelhardt (ČCE), Hana Tonzarová (naše církev) a Tomáš Tyrlik (SCEAV). Pokud se rozhodnete organizovat svou návštěvu Drážďan přes Ekumenickou radu církví, všechny potřebné informace najdete na stránkách www.ekumenickarada.cz.

(red)

Stezka písmáků

Občanské sdružení dětí a mládeže, klub Pathfinder a obor duchovní výchovy junáka pořádají jedenáctý ročník celostátní soutěže ve znalostech Bible s názvem Stezka písmáků. Soutěž bude probíhat ve dvou kolech a ve čtyřech věkových kategoriích. Děti od 7 do 9 let se týká evangelium Matouše a Jana a kniha Ezdráš, od dětí od 10 do 12 let bude vyžadována znalost všech evangelií, knihy Ezdráš a Numeri, od dětí od 13 do 16 let pak všechna evangelia plus výše uvedené starozákonné knihy s 1. a 2. epistolou Tesa-

lonickým. Děti nad 16 prokáží svůj přehled esejí či biblickým rozbořením některé z uvedených knih. První kolo - korespondenční - se uzavírá 15. 10. Ve druhém kole je vyžadován písemný test - ve sboru CASD Praha Smíchov. Součástí tohoto setkání bude beseda s rodiči. Přihlášky na soutěž, jejímiž sponzory jsou např. Česká biblická společnost či Karmelitánské nakladatelství Kostelní Vydří, zasílejte písemně do 15. září na adresu: Vladislav Jech, Zelenečská 34, 198 00, Praha 9 či na e-mail vjeh.kamzik@volny.cz. Můžete též zavolat na tel.: 737537 534.

(red)

Výstava v Tachově

Náboženská obec Církve československé husitské v Tachově ve spolupráci se Společností chebského soudce zve na výstavu o společných kořenech židovství a křesťanství. Vernisáž se uskutečnila 4. června, její součástí byla zajímavá přednáška ThDr. Norberta Kotowského na téma Jak židovství předurčilo křesťanství.

Výstavu můžete zhlédnout po předchozí domluvě na tel.: 736285946 nebo na e-mailu: zuzana.kalenska@raz-dva.cz.

(no)

Koncerty u sv. Mikuláše

* 9. 8. – 20 hodin
W. A. Mozart – Requiem
Praga Sinfonietta Orchestra,
Vox Pragae Chorus,
diriguje M. Němcová
* 10. 8. – 17 hodin
Bach, Händel, Purcell
M. Pšenička - varhany,
Z. Šedivý - trubka,
J. Šedivý - trubka
* 11. 8. - 17 hodin
Bach, Telemann, Händel
M. Šestáková - varhany,
V. Kozderka - trubka
* 12. 8. – 17 hodin
Bach, Vivaldi, Dvořák
ADAMUS TRIO,
J. Adamus - hoboj,
J. Adamusová - viola,
K. Novotná - cembalo
* 13. 8. – 17 hodin
Dvořák, Bach, Vivaldi
A. Vršínská - mezzosoprán,
M. Šestáková - varhany
* 13. 8. – 20 hodin
Bach, Vivaldi, Dvořák, Händel
Vivaldi orchestra Praga,
V. Návrat - barokní housle,
Y. Škvárová - mezzosoprán
* 14. 8. - 17 hodin
Bach, Händel, Mozart
Z. Němečková - varhany,
Petr Příbyl - viola
* 14. 8. – 20 hodin
Bach, Vivaldi, Dvořák, Händel
Vivaldi orchestra Praga,
V. Návrat - barokní housle,
Y. Škvárová - mezzosoprán
* 15. 8. - 17 hodin
Bach, Händel, Purcell
M. Pšenička - varhany,
Z. Šedivý - trubka,
J. Šedivý - trubka
* 15. 8. - 20 hodin
Mozart, Gounod, Dvořák
Consortium Pragense Orchestra,
Š. Heřmánková - soprán,
M. Laštovka - trubka

ZEKUMENY

PRAVOSLAVNÉ ŽENY PRAHNOU PO „TEOLOGII UZDRAVENÍ“

Potřeba „teologie uzdravení“ se stala hlavním tématem na mezinárodním setkání pravoslavných žen a křesťanů řady různých denominací. Vedoucí roli žen v církvi – ať již při bohoslužbě, vzdělávání, správě či sociální péči – „bychom neměli chápat jako touhu po moci a slávě, ale jako hlubokou zavazující oddanost vůči lásce a službě, která souvisí s obětující se láskou Krista“ uvedli ženy a muži, kteří se účastnili 8.-12. července sezení v albánské St. Vlash Theological Academy. Účastníci navrhli vidět tento závazek jako „možnost uzdravení všech trpících, zvláště pak zneužívaných, těch, na kterých je páháno násilí, obětí chudoby a dalších opomíjených, mezi nimiž ženy a děti patří mezi nejpočetnější a nejvíce zranitelné“. Teologie uzdravení je založena na předpokladu, že „uzdravení je dar inkarnovaného, ukřižovaného a vzkříšeného Pána svému stvoření“. Toto uzdravení „je denně konkrétním způsobem vyjadřováno v souladu s potřebami sociálního kontextu, v němž křesťanské komunity existují. Muži a ženy v církvi se tak musí zavázat ke službě zprostředkovatelů vzkříšeného Pána, k tomu, že budou nástroji uzdravování v porušeném světě, který volá o pomoc“. Setkání, které pořádala autokefální Albánská pravoslavná církev, se účastnilo dvacet tři pravoslavných, římskokatolických, anglikánských, protestantských a pentakostálních vyznavačů z Afriky, Asie, Evropy, Středního východu, Severní a Jižní Ameriky. Shromáždění předcházela řada rozhovorů mezi pravoslavnými ženami o roli žen v církvi, které začaly již v roce 1976.

WCC

20 CHÝB PRI VÍTANÍ NÁVŠTEVNÍKOV V ZBORE

1. Nikto vás nepozdraví.
 2. Miestnosť nie je vyvetraná.
 3. Položia vám 20 otázok v rámci testu doktríny, aby sa uistili, že či ste akceptovateľní.
 4. Skúmanie histórie vašej rodiny, váš rodinný stav a pozadie.
 5. Nie je žiaden nadväzujúci kontakt.
 6. Ztvrdnuté pohostenie (buchty) koláče.
 7. Zlá káva.
 8. Prílišná priateľskosť – obmedzovanie a nerešpektovanie hraníc.
 9. Telový zápach.
 10. Žiadny očný kontakt. Prípadne očný kontakt, chabý úsmev, ale bez pozdravu.
 11. Apatia pri vítaní. Akákoľvek.
 12. Chabé podanie ruky a nevýrazné ahoj.
 13. Prílišný entuziazmus.
 14. “Ste tu po prvýkrát?”
 15. Objímanie neznámych.
 16. Nárazové vyrojenie sa na návštevníkov, tak ako muchy na čerstvé mäso.
 17. Špinavé záchody.
 18. Málo bezpečná detská nedeľka.
 19. Myšlienka, že pohostinnosť je evanjelizácia.
 20. Výstredné účesy alebo oblečenia, piercingy na tele.
- Čo by ste do zoznamu pridali? Premýšľajte o čase, keď ste boli návštevníkom. Čo na vás v zhromaždení urobilo zlý dojem?

The Christian Post, Evangelism Coach, preklad: Rastislav Čížmar

ZAHRNUTÍ PEDOFILNÍCH ZLOČINŮ A SVĚCENÍ ŽEN DO STEJNÉHO DOKUMENTU VYVOLALO KRITIKU

Vatikan podle agentury Reuters odmítl nařčení, že považuje pedofilní zločiny svých kněží a vysvěcení žen do kněžského úřadu za rovnocenný zločin. Obě provinění však Vatikán zahrnul do stejného dokumentu s novými právními normami, který vydal ve čtvrtek 15. července. To vyvolalo kritiku po celém světě, především u skupin, které prosazují ženské kněžství. Vatikánský text Normy o nejzávažnějších deliktech se převážně věnuje kněžské pedofilii a zpřisňuje postup v těchto případech. Zároveň však také aktualizuje pravidla týkající se svěcení a zařazuje snahy o svěcení žen, jejichž důsledkem je již nyní automatická exkomunikace, k nejzávažnějším zločinům. Naopak v anglikánských či v některých protestantských či starokatolických církvích je svěcení žen běžné. "Rozhodnutí Vatikánu zařadit kněžské vysvěcení žen do stejné kategorie s pedofilii a znásilňováním je šokující," prohlásila podle Reuters Erin Hannaová z jedné z největších organizací bojujících právě za svěcení žen v rámci Římskokatolické církve. Toto rozhodnutí označila za dobré možná tak pro středověk. "Objevily se sice ve stejném dokumentu, ale to je nestaví na stejnou úroveň, ani jim nepřiznává stejnou závažnost," řekl podle Reuters Scicluna, který pracoval na formulaci revize uvedených norem. Dodal, že zatímco sexuální zneužívání je zločin proti morálce, tak svěcení žen na kněze je zločin proti svátosti. "Nemělo by docházet k interpretacím, že jsou tyto zločiny považovány za rovnocenné. Mají odlišnou povahu," vysvětlil. Římskokatolická církev učí, že není možné do kněžského úřadu uvést ženy, protože Ježíš Kristus si za své apoštoly zvolil pouze muže. Zastánci ženského kněžství tento argument odmítají s tím, že to odpovídalo stavu tehdejší společnosti. Vydaná pravidla vypracovala Kongregace pro nauku víry, které předsedá americký kardinál William Levada, a podepsal je papež Benedikt XVI. V textu jsou vyjmenovány také zločiny proti víře, jimiž jsou podle něho kacířství, odpadnutí od víry a schizma.

www.christnet.cz

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

JEŽÍŠ UZDRAVUJE

V Markově evangeliu 7,31-37 najdeme příběh o tom, jak Ježíš uzdravil hluchého a špatně mluvícího člověka. Následující věty však nejsou všechny pravdivé. Pokud to dobře poznáte, vyberete i správná písmenka do tajeňky.

Ježíš se vrátil na území Týru a šel přes Sidón k jezeru Galilejskému.

ANO (O) NE (M)

Tu k němu přivedou člověka hluchého a špatně mluvícího a prosí ho, aby ho s sebou odvedl.

ANO (U) NE (T)

Postavil ho doprostřed zástupu a podíval se mu do uší.

ANO (J) NE (E)

Pak se dotkl slinou jeho jazyka, vzhledl k nebi, povzdechl a řekl: „Ef-fátha“, což znamená „otevírání se!“

ANO (V) NE (B)

I otevřel se mu sluch, uvolnilo se pouto jeho jazyka a mluvil správně.

ANO (Ř) NE (P)

Ježíš jim nařídil, aby o tom všude vyprávěli.

ANO (J) NE (I)

Čím víc jim to však nařizoval, tím víc o tom mlčeli.

ANO (C) NE (S)

Nadmiru se divili a říkali: „Dobře všecko učinil. I hluchým dává sluch a němým řeč.“

ANO (E) NE (D)

(Řešení z minulého čísla: Kdo se povyšuje, bude ponížěn, kdo se ponížuje, bude povýšen.)

Jana Krajčířiková

Český zápas

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6

Šéfredaktorka: Dr. Helena Bastlová, redakce: Mgr. Jana Krajčířiková, dr. Klára Břeňová, Mgr. Ervín Kukuczka, Petra Štěpánová, tel.: 220398107, mail: cesky.zapas@csh.cz

Tisk: Grafotechna, Distribuce: A.L.L. production s.r.o., F. V. Veselého 15, 190 00 Praha 9